

**Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs**

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Novērojums - MAPO indeksa datu noteikšanas veidlapa 2, Krēvica, I., 2016

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

MAPO index - Movement and Assistance of Hospital Patients - 2008, Battevi et al., 2008

3. Īss instrumenta vispārīgs raksturojums(ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Novērojuma daļā izstrādāti analīzes aspekti ar mērķi novērtēt vides un aprīkojuma specifiku. Protokols ar darba vides risku novērojuma palīdzību ļauj identificēt visus faktoros, kas nepieciešami, lai aprēķinātu MAPO indeksu.

MAPO indekss ietver šādas kategorijas: pacientus ar kustību traucējumiem /darbinieku skaita attiecība (NC/OP un PC/OP), pacelšanas ierīču faktors (LF), otršķirīgu palīgīdzekļu faktors (AF), ratiņkrēsļa faktors (WF), vides faktors (EF), apmacību faktors (TF) (*Menoni et al., 2004*).

“OP” Vērtība - darbinieku skaits, kuriem uzdots manuāli pārvietot pacientus. Pacienta veids: pētījumā pacients ar kustību traucējumiem (D). Balstoties uz motoriskajām spējām un pašreizējo slimību, pacienti tiek klasificēti kā “pacients ar pilnīgiem kustību traucējumiem” (NC) un “pacients ar daļējiem kustību traucējumiem” (PC). Pacienti ar pilnīgiem kustību traucējumiem (NC) ir domāti pacienti, kurus māsām ir jāpaceļ pilnībā. Pacienti ar daļējiem kustību traucējumiem (PC) ir domāti pacienti, kuriem ir daļējas motoriskās spējas un kurus jāpaceļ tikai daļēji. NC/OP – maiņas laikā klātesošo (NC) pacientu un darbinieku (OP) skaita attiecība. PC/OP - maiņas laikā klātesošo (PC) pacientu un darbinieku (OP) skaita attiecība.

Pacelšanas ierīču faktors (LF) – palīgīdzekļu (pacēlāju) ergonomiskā un skaitliskā atbilstība (NC) pacientu pārvietošanas vajadzībām. Vai palīgīdzekļu (pacēlāju) skaits ir pietiekams uz atbilstošo (NC) pacientu skaitu nodaļā.

Otršķirīgu palīgīdzekļu faktors (AF) – palīgīdzekļu ergonomiskā un skaitliskā atbilstība (PC) pacientu pārvietošanas vajadzībām. Vai palīgīdzekļu (slīdošais palags, slīdošais dēlis, pagriešanas disks, pārvietošanas dēlis, ergonomiskā josta) skaits ir pietiekams uz atbilstošo (PC) pacientu skaitu nodaļā. Par otršķirīgiem palīgīdzekļiem ir uzskatāms aprīkojums, kas mazina noteiktu darbību laikā radīto pārslodzi, daļēji pārvietojot pacienta svaru.

Ratiņkrēsļa faktors (WF) – ratiņkrēslu ergonomiskā un skaitliskā atbilstība. Vai ratiņkrēslu skaits nodaļās ir atbilstošs pacientiem ar kustību traucējumiem (D).

Vides faktors (EF) – pacientu ar kustību traucējumiem (D) izmantotā vides ergonomiskā atbilstība. Apraksta visas vides, kurās ir duša un/vai vanna, apraksta visas vides, kurās ir tualete (WC), pārbauda pacientu palātas.

Apmacību faktors (TF) - viens no noteicošajiem faktoriem iedarbības indeksa noteikšanā ir īpaša darbinieku apmacība.

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā nav informācijas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem. Tādēļ lūdzam vērsties pie oriģināla autora ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām. Rakstiski saņemtā atļauja ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai ([skat. reģistra web](#)). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa iegūta no adaptācijas autores darba, un, iespējams, konkrētajai aptaujai pētījuma anketā pievienoti vēl citi instrumenti un/vai jautājumi, vai arī veikti citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakritība vai neatbilstība, vai jebkuras citas izmaiņas.

5. Īsa pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Lai varētu veikt novērojumu - „MAPO indeksa datu noteikšanas veidlapa 2 (*MAPO index - Movement and Assistance of Hospital Patients - 2008.*) Latvijas apstākļos, tā tika profesionāli tulkota no angļu uz latviešu valodu un savukārt no latviešu uz angļu valodu. Tika pārbaudīta jēdzienu atbilstība un veiktas korekcijas – „apakšējo ķermeņa daļu lūzums” pārfrāzēts uz „apakšējo ekstremitāšu lūzums”.

Informāciju, balstoties uz Krēvicas I., 2016. gada maģistra darbā sniegto informāciju, sagatavoja L. Regzdiņa-Pelēke 19.11.2020.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>